

Bugter og Krumninger, og det vil ikke være gjørligt uden videre at gjennemffjære slike Krumninger og Bugter af Aaen, hvorved Falvet vilde blive saa stort, at Seiladsen muligt vilde vanskeliggjøres, om ikke umuliggjøres; men just det, at disse Dæmninger og Krumninger ikke maa bortffjæres, just det gjør at Dampffibsfarten vil være særdeles vanskelig. Der vil nemlig ikke være Spørgsmaal om, at et Dampffib alene som Transportffib skulde kunne gaae op i Aaen, men Spørgsmaalet vil være, hvorvidt et slikt Dampffib kan buxere Pramme; kun, naar det vil være istand til at slæbe paa eengang flere Pramme efter sig, vil der være Tale om, at det nogenlunde skulde kunne forrente sig. Der findes for Diebliffet to Sorter Pramme paa Aaen; deres Længde udgjør fra 25 til 30 Aen, de kunne laste temmelig betydelige Qvantiteter, og de kunne ikke godt være fortere, idetmindste har man hidtil været af den Formening, at det var det hensigtsmæssigste, men det vil være et Dampffib umuligt at slæbe flere af disse paa eengang. Man har derover en Erfaring fra det Dampffib, som gaaer paa den nederste Deel af Randers Fjord, fra Randers til Udbyhøi. Uagtet Forholdene der ere langt gunstigere end paa den øverste Deel af Aaen, idet der er større Vandmængde og en bredere Flodfeng, saa har dette Dampffib aldrig kunnet slæbe mere end 3 smaae Fartøier op efter sig. Hvad nu Rentabiliteten angaaer, saa veed jeg vel, at der paa den øverste Deel af Gudenaæ er, efter Dpgivelse fra Randers Soldsted i de foregaaende Aar gjennemsnitsviis ankommet og afgaaet omtrent 1700 Pramme, og man skulde altsaa synes, at der var nok at bestille for et Dampffib, men kun den mindste Deel af disse gaae hele Aaen til Silkeborg, og den skulde det være, som især skulde have Nytte af Dampffibene, men de fleste af disse 1700 Pramme løsse og lade paa de forffjellige Steder i Aaen og deres Hovedladning, som de komme ned ad Aaen med, er især Brænde, Løv og Muursteen, medens de føre ad Aaen Trælast og slike andre volumineuse Varer, der ikke kunne taale at bære store Omkostninger ved Buxering. Man kan nu leie en Pram for hele Touren for omtrent 20 Rbd.; den Tid, som bruges

for at gjøre en saadan Tour, er en circa 7—8 Dage, men den vil kunne betydelig forkortes ved Udførelsen af de Arbeider, der her foreslaaes udførte. Prammene ville altsaa ikke kunne afgive Meget til Bugsering. Der er endvidere et Beviis for, at en sliq Dampffibsfart ikke vil kunne paa nogen Maade betale sig, og dette Beviis hentes fra Dampffibsfarten paa den nedre Deel af Fjorden, hvilken jeg før omtalte; den kan ikke bestaae uden et stort aarligt Tilffud af, saavidt jeg erindrer, 2500 Rbd., som udbetales af Randers Havnekasse, som igjen erholder den erstattet ved et Tilflæg paa Havnepengene, og desuagtet faae Actionairene neppe Renter af deres Penge, som staae i Dampffibet. Jeg sagde før, at det var kun den mindste Deel af Prammene, som gaae paa den øverste Deel af Aaen hele Touren; de andre løsse og lade paa forffjellige Steder i Aaen og de ville ofte ikke kunne være tjente med at benytte Dampffibet; de have ondt nok ved, som det nu er, enkeltviis at passere uden at løbe paa; men da de i Almindelighed gaae langsomt, ere de ogsaa istand til med Lethed at komme af Grunden, naar de staae fast, men det vil være høist usikkert for dem, at vente paa et slikt Dampffibs Ankomst; thi det vil være uvisst, om det vil være Dampffibet muligt at slæbe dem efter sig eller ikke, og under alle Omstændigheder vil det blive meget kostbart. Men selv om man nu for et Diebliff indrømmer Rentabiliteten af Dampffibsfarten, som der dog ikke er Sandsynlighed for, saa troer jeg, at i Hovedsagen vilde de samme Arbeider dertil være nødvendige, som her ere under Forhandling. Det er beffendt, at selv i de Lande, hvor flere Dampffibe befare Floderne, der have disse Dampffibe slet ikke kunnet odelægge Pramfarten, de kunne næsten paa de fleste Steder ikke engang concurrere med Pramvæsenet; det er navnlig Tilffaldet i Belgien og Franfrig, og det uagtet navnlig det første Lands Kulpriis er overordentlig lav, og altsaa Omstændighederne gunstigere for Dampffibene, end det nogenstunde kunde tænkes at ville blive paa Gudenaæ. Hvilke Tanker man derfor end nærer om Aaens fremtidige Benyttelse, troer jeg dog, at man aldrig vil foregribe den tilkommende Benyttelse af Aaen ved